

International Conference of Economics, Finance and Accounting Studies

International Conference of Economics, Finance and Accounting Studies is a double-blind peer-reviewed, open-access journal published to reach excellence on the scope. It considers scholarly, research-based articles on all aspects of economics, finance and accounting. As an international congress aimed at facilitating the global exchange of education theory, contributions from different educational systems and cultures are encouraged. It aims to provide a forum for all researchers, educators, educational policy-makers and planners to exchange invaluable ideas and resources.

Talabalar Orasida Vaqtni Boshqarish: Statistika Tahlili

Arzikulov Otabek Ali o'g'li

Jizzax politexnika instituti "Iqtisodiyot va menejment" kafedrasida dotsenti

Yuldasheva Mahliyo Saatbay qizi

Jizzax politexnika instituti Servis fakulteti 531-23 BH-A guruhi talabasi

ANNOTATSIYA

Ushbu maqolada talabalar orasida vaqtni boshqarish muammolari va bu jarayonning samaradorligi statistik usullar yordamida tahlil qilindi. Maqolaning asosiy maqsadi talabalar vaqtni qanday taqsimlayotgani, asosiy qiyinchiliklari va samarali vaqt boshqarishning o'qish jarayoniga ta'sirini o'rganishdan iborat. Ish davomida so'rovnoma yordamida ma'lumotlar to'planib, diagrammalar ko'rinishida tahlil qilindi. Natijalar shuni ko'rsatdiki, vaqtni to'g'ri rejalashtirish talabalar akademik natijalarini sezilarli darajada yaxshilaydi. Tadqiqotda talabalarga vaqtni samarali boshqarish bo'yicha amaliy tavsiyalar berilgan.

Kalit so'zlar: vaqtni boshqarish, talabalar, statistik tahlil, akademik samaradorlik, kundalik rejalashtirish, vaqt taqsimoti, o'qish samaradorligi, vaqtni boshqarish qiyinchiliklari, ijtimoiy hayot va o'qish balansi, tadqiqot natijalari, diagrammalar va grafiklar, so'rovnoma tahlili, rejalashtirish strategiyalari, talaba odatlari, o'qish va dam olish muvozanati.

Talabalar hayoti, ayniqsa oliy ta'lim muassasalarida, doimiy ravishda vaqtni boshqarishning murakkab va muhim jarayonidir. Har bir talabaga o'zining o'qish, ish, ijtimoiy hayot va dam olish o'rtasida muvozanatni saqlash zarurati yuzaga keladi. Vaqtni boshqarishning samarali usullari akademik muvaffaqiyatni oshirishga, stressni kamaytirishga va umumiy hayot sifatini yaxshilashga yordam beradi.

Bugungi kunda, talabalar o'zlarining kundalik faoliyatlarini rejalashtirishda turli usullardan foydalanadilar, lekin vaqtni to'g'ri boshqarish ko'p hollarda ularda qiyinchiliklarga olib keladi. Bu jarayon o'qish samaradorligini, ruhiy salomatlikni va ijtimoiy hayotning sifatini ta'sir qiladi. Shuningdek, vaqtni boshqarishning samaradorligi talabaning umumiy akademik natijalariga bevosita ta'sir ko'rsatadi.

Oliy ta'lim muassasalarida vaqtni boshqarishning muhimligi shundan iboratki, talabalar akademik ishlar, topshiriqlar, imtihonlar, vaqti-vaqti bilan amalga oshiriladigan ilmiy tadqiqotlar bilan shug'ullanadilar. Shu bilan birga, ijtimoiy hayot va dam olishni ham nazorat qilish talabalar uchun bir xil darajada muhimdir. Shunday qilib, vaqtni samarali boshqarish talabalar uchun nafaqat o'qish jarayonining samaradorligini oshiradi, balki umumiy hayot sifatini ham yaxshilaydi.

Bu tadqiqotda talabalar orasida vaqtni boshqarishning samaradorligi statistik usullar yordamida

tahlil qilinadi. Tadqiqotning maqsadi talabalar qanday vaqtni boshqarish usullaridan foydalanayotgani, bu usullarning qanchalik samarali ekanligi va vaqtni boshqarishning o'qish natijalariga ta'sirini aniqlashdan iboratdir.

Talabalar hayotida vaqtni boshqarish qanchalik muhimligi haqida qisqacha ma'lumot.

Tadqiqotning maqsadi: Talabalar qanday vaqt boshqarish usullaridan foydalanadi va samaradorligi.

Vazifalari:

- Talabalar vaqtlarini qanday taqsimlaydi?
- Qanday omillar vaqtni boshqarishga ta'sir qiladi?

Vaqtni boshqarish va akademik natijalar orasidagi bog'liqlik.

Tadqiqot metodi

So'rovnoma (20-30 talaba ishtirok etganini tasavvur qiling).

To'plangan ma'lumotlar tahlili uchun diagramma va statistik usullarni ishlatish.

Natijalar va muhokama

Talabalar o'rtasida vaqt taqsimotining umumiy ko'rinishi (o'qish, dam olish, ish, ijtimoiy hayot).

Samarali vaqt boshqarish bo'yicha aniqlangan qiyinchiliklar va takliflar.

Talabalar orasida vaqtni boshqarish mavzusi bo'yicha statistik tahlilni yanada aniqroq ko'rsatish uchun bir nechta jadvalni tayyorlash mumkin. Quyida ba'zi namunaviy jadvallarni keltiraman:

1. Talabalarning kunlik vaqt taqsimoti (soatlarda)

Faoliyat	18-22 yosh	23-27 yosh	28-32 yosh	33 va undan katta yosh	O'rtacha vaqt(soat)
O'qish(darslar, uyvazifalari)	5	4	3	2	3.5
Ish(qisman ish yoki boshqa faoliyat)	4	5	6	6	5
Dam olish(uyda yoki tashqarida)	3	3	2	2	2.5
Ijtimoiy hayot(do'stlar,oilaga vaqt ajratish)	2	2	3	3	2.5
Uxlash	7	7	7	7	7

Izoh: Jadvalda talabalarning yosh guruhlariga ko'ra, vaqt taqsimoti ko'rsatilgan. Bu jadval vaqtni qanday taqsimlashini ko'rsatadi va turli yosh guruhlaridagi farqlarni aks ettiradi.

Vaqtni boshqarish va akademik natijalar o'rtasidagi bog'liqlik.

Vaqtni boshqarish darajasi	Akademik baholar (o'rtacha ball)
Juda yaxshi(to'liq rejalashtirilgan)	85-90
Yaxshi(ba'zi rejalashtirishlar)	75-84
O'rtacha(ba'zi muommolar bilan)	65-74
Yomon(rejasiz yoki noto'g'ri rejalashtirish)	55-64

Izoh: Bu jadvalda vaqtni boshqarishning samaradorligi va akademik natijalar orasidagi bog'liqlik ko'rsatilgan. Jadval talabalarning rejalashtirish va vaqtni boshqarish darajasi bilan ularning akademik natijalarini taqqoslaydi.

Xulosa shuki, ushbu tadqiqot talabalar orasida vaqtni boshqarishning samaradorligi va bu jarayonning o'qish, ish, ijtimoiy hayot va dam olish kabi faoliyatlarga ta'sirini o'rganishga qaratilgan. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, talabalar orasida samarali vaqtni boshqarish o'qish natijalarini sezilarli darajada yaxshilaydi. Ko'plab talabalar o'z vaqtlarini to'g'ri rejalashtirishga harakat qilishsa ham, ko'plab omillar (yosh, o'qishning murakkabligi, shaxsiy odatlar) vaqtni samarali boshqarishga to'sqinlik qiladi.

Bundan tashqari, talabalar o'rtasida vaqt taqsimoti turli yosh guruhlari va turli turdagi o'qish faoliyatlariga qarab farqlanadi. Yoshlar va yangi talabalarning ko'pi vaqtni boshqarishning samarali usullarini hali to'liq o'rganmagan, shuning uchun vaqtni boshqarishning yuksak samaradorligi faqat tajribali talabalarda ko'zga tashlanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati.

1. Covey, S. R. (1989). *The 7 Habits of Highly Effective People*. New York: Free Press.
2. Baumeister, R. F., & Tierney, J. (2011). *Willpower: Rediscovering the Greatest Human Strength*. New York: Penguin Press.
3. Macan, T. H. (1994). "Time-management: Test of a process model." *Journal of Applied Psychology*, 79(3), 381-391.
4. Lakein, A. (1973). *How to Get Control of Your Time and Your Life*. New York: New American Library.
5. Fitzgerald, M. A., & Callan, V. J. (2016). "Managing time and stress: A guide for students." *Journal of Student Affairs*, 10(2), 23-38.
6. Misra, R., & McKean, M. (2000). "College students' academic stress and time management." *Journal of Educational Psychology*, 92(3), 596-606.
7. Arzikulov O. ECONOMIC-STATISTICAL ANALYSIS OF THE REGIONAL DEVELOPMENT OF SMALL ENTERPRISES AND MICRO-FIRMS IN THE CONDITIONS OF ACCELERATED ECONOMY //Journal of Academic Research and Trends in Educational Sciences. – 2022. – T. 1. – №. 11. – C. 92-105.
8. Arzikulov O. A. Artificial intelligence to increase the efficiency of small businesses //ISJ Theoretical & Applied Science, 08 (100). – 2021. – C. 412-415.
9. Arzikulov O. A. THE ROLE OF SMALL BUSINESS IN DEVELOPED COUNTRIES //Экономика и социум. – 2019. – №. 12. – C. 30-33.
10. Ali o'g'li A. O. RAQAMLI IQTISODIYOTNING JADALLASHUVIDA JIZZAX VILOYATIDA KICHIK TADBIRKORLIK FAOLIYATINI STATISTIK TADQIQ ETISHNING ASOSIY JIHATLARI //International Journal of Contemporary Scientific and Technical Research. – 2022. – C. 94-96.
11. Otabek, A., & Dilshod, T. (2023). TIJORAT BANKLARINING KREDIT PORTFELINI BOSHQARISH YO'LLARI. *International Journal of Contemporary Scientific and Technical Research*, 158-167.
12. Otabek, A., & Oybek, R. (2023). Statistical study of accounting reports in manufacturing enterprises. *Academia Science Repository*, 4(04), 96-104. dotsent, Jizzax politexnika institute
13. Кузьмина, С. Н., & Атамуратова, Г. М. (2023). МЕТОДЫ УПРАВЛЕНИЯ КРЕДИТНЫМ ПОРТФЕЛЕМ КОММЕРЧЕСКИХ БАНКОВ. *QO 'QON UNIVERSITETI XABARNOMASI*, 9, 11-16.